

Punktsioonimaterjali (abstsessimaterjal, siinusepunktaat, liigesevedelik, pleuravedelik, kõhuõõnevedelik, perikardivedelik, sapp jm) mikrobioloogiline uuring

Mikrobioloogia osakond

Vt ka: Haavaeritise mikrobioloogiline uuring
Anaeroobne külv
Ninakaape mikrobioloogiline uuring
Kõrvaeritise mikrobioloogiline uuring

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovinõu	eSwab vedela transpordisöötmega katsuti
Säilivus	Toatemperatuuril 2 päeva
Proovinõu	Bactec AER pudel, Bactec AN pudel, Bactec PED pudel
Säilivus	Toatemperatuuril üks päev

A. Desinfitseerida punktsioonikoha nahk, punkteerida, aspireerida materjal steriilsesse süstlasse. Süstida kuni 1 mL materjali eSwab vedela transpordisöötmega katsutisse.

B. Võetud materjali võib külvata ka Bactec süsteemi.

BACTEC PLUS aerobic/F* (hall kork) aeroobseks külviks. Optimaalne materjali hulk 8–10 mL.

BACTEC LYTIC/10 Anaerobic/F (lilla kork) või BACTEC PLUS Anaerobic/F (oranž kork) anaeroobseks külviks. Optimaalne materjali hulk 8–10 mL.

BACTEC PEDS PLUS/F (roosa kork) aeroobseks ja seente külviks. Optimaalne materjali hulk 1–3 mL.

BACTEC Mycosis –IC/F (roheline kork) seente külviks. Optimaalne materjali hulk 8–10 mL.

Desinfitseerida punktsioonikoha nahk, punkteerida ja aspireerida materjal süstlasse. Süstlaga punkteerimisel kasutada spetsiaalset turvanõela ja verepudelisise sisestamiseks spetsiaalselt süstla jaoks mõeldud turvasüsteemi. Turvasüsteemi puudumisel tuleb kindlasti vahetada süstla nõel. Vajalikud tarvikud saab tellida mikrobioloogia laborist. Desinfitseerida pudeli kork ja süstida materjal läbi turvasüsteemi pudelisse. Pärast nõelahoidja eemaldamist tuleb pudelit loksutada ringjate liigutustega, et materjal seguneks söötmega. Süstla kasutamisel alustada pudelite täitmist Bactec AN pudelist.

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti (esmaskülvid ka nädalavahetusel)

Analüüsimetod

A. Külv veri- ja šokolaadagarile, anaeroobide kahtlusel anaeroobide agarile (selektiivne ja mitteselektiivne). Grami järgi värvitud preparaadi mikroskoopia. Tekitaja samastamine ja ravimitundlikkuse määramine. Lõplik vastus: negatiivne 3.–4. päeval, positiivne 3.–5. päeval. Anaeroobide korral negatiivne vastus 5. päeval, positiivne koos tundlikkusega 7. päeval (*Actinomyces spp.* korral kuni kaks nädalat).

B. Inkubatsioon analüsaatoris Bactec. Positiivse signaali korral külv veri- ja šokolaadagarile, anaeroobide kahtlusel Wilkins Chalgreni agarile (selektiivne ja mitteselektiivne). Grami järgi värvitud preparaadi mikroskoopia. Tekitaja samastamine ja ravimitundlikkuse määramine. Lõplik vastus: negatiivne 5. päeval, positiivne 3.–7. päeval, anaeroobide korral 5.–7. päeval.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Primaarselt steriilsete õõnte (siinuse-, liigese-, pleura-, peritoneaal-, perikardiõõne) bakteriaalse põletiku kahtlus, sinusiit, peritoniit jne.

Tegemist on primaarselt steriilsete paikmetega. Proov võib saastuda punktsiooni käigus naha mikroobidega, tavaliselt koagulaasnegatiivsete stafülokokkidega, kuid need mikroobid võivad olla ka infektsiooni tekitajad.

Võimalikud vead: proovi võtmine antibakteriaalse ravi foonil, vead säilitamisel ja transpordil.

Krista Lõivukene/Siiri Kõljalg

Muudetud 04.02.2025